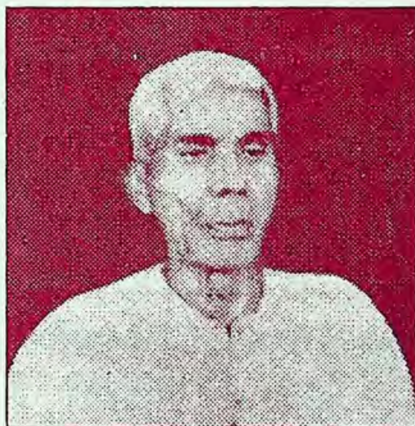
ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠଙ୍କ ଜନ୍ମ ଶତବାର୍ଷିକୀ (୧୯୦୬-୨୦୦୬) ଉପଲକ୍ଷେ

ଖଗେଶ୍ୱର ପରିକ୍ରମା

୧୯୦୬ - ୧୯୮୭

ସଂପାଦନା

ଦୀପ୍ତିରଞ୍ଜନ ଶେଠ

ବାବୁବନ୍ଧ, ସମ୍ବଲପୁର

ପ୍ରକାଶକ

ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପାଇକମାଳ

ଜି-ବରଗଡ଼

ପୂର୍ବାଭାସ

ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ପଟ୍ଟଶିଷ୍ୟ ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଏକ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ପ୍ରତିଭା । ତାଙ୍କର ସମଗ୍ର ଜୀବନ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଆମ ପାଇଁ ଯେପରି ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ସେପରି ଅନୁକରଣୀୟ, ଅନୁସରଣୀୟ । କବି ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପର୍କରେ ଲିଖିତ, ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ, ପତ୍ରପତ୍ରିକା, ଗବେଷଣାଧର୍ମୀ ପ୍ରବନ୍ଧ, କବିତା, ଜୀବନୀ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଗବେଷଣାତ୍ମକ ନିବନ୍ଧ ତଥା କବିଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ମହତ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ ଦିନରୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟିଶୂନ୍ୟ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ମୋ' ପକ୍ଷରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଅଟେ । ମୋର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ଗ୍ରାମ ପୂଜ୍ୟ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସୋମନାଥ ପ୍ରଧାନ, ଆଜୀବନ ସାରସ୍ୱତ ସାଧକ ସ୍ୱ. ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପୂଜ୍ୟ କବି ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ପ୍ରଧାନ ଓ ସମ୍ମାନୀୟ ଅଧ୍ୟାପକ ଡ. ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ, ସହଯୋଗ ଓ ପ୍ରେରଣା ଫଳରେ ଏ ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର ଗଭୀର କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରୁଅଛି ।

ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟର ଗବେଷକ, ଲେଖକ ଓ ସହୃଦୟ ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ପୁସ୍ତିକା କିଛି ପରିମାଣରେ ସହାୟତା କରିପାରିବ ବୋଲି ଆଶାକରେ ।

ବିନୀତ

ବାରୁବନ୍ଧ **ଶ୍ରୀ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ**

ତା ୨୦ । ୧୧ । ୨୦୦୫ ସଭ୍ୟ, ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ, ସମିତି, ପାଇକମାଳ

ପ୍ରକାଶକୀୟ

ଉଦୀୟମାନ ସାରସ୍ୱତ ସାଧକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ବାବୁଙ୍କ ଏହି 'ଖଗେଶ୍ୱର ପରିକ୍ରମା' ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟପ୍ରେମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୂଚନା ପୁସ୍ତିକା । ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ରଚନା ଶ୍ରୀମାନ ଶେଠଙ୍କ ଗବେଷଣା ମନୋବୃତ୍ତି ଓ ଅନୁସନ୍ଧିତ୍ସାର ପରିଚାୟକ । ସେ ଏହି ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ସାହିତ୍ୟ ସମିତିର ତଥା ଶେଠ ସାହିତ୍ୟର ଗବେଷକମାନଙ୍କ ଅଶେଷ ଉପକାର ସାଧନ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସାରସ୍ୱତ ଜୀବନ କାମନା କରୁଅଛି ।

ଅଧ୍ୟାପକ **ଡଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ**

ସଭାପତି, ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପାଇକମାଳ

ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ

ବଂଶଲତା : ପିତା : ହୃଷୀକେଶ ଶେଠ

ମାତା : ଯାଜ୍ଞସେନୀ ଶେଠ

ଭ୍ରାତା : ବ୍ରଜମୋହନ

ସୁନ୍ଦରମଣି

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଭଗ୍ନୀ : ଚନ୍ଦନତୋଳା

ପଦ୍ମତୋଳା

ଶୁକ୍ରତୋଳା

ଧର୍ମପତ୍ନୀ : ପଦ୍ମାବତୀ ଶେଠ

ପୁତ୍ର : ଶଶିଭୂଷଣ

ହେମଚନ୍ଦ୍ର

କିଶୋର

କନ୍ୟା : କନକଲତା

ଜନ୍ମ : ସରସରା, ତାରିଖ ୨୭.୪.୧୯୦୭ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ଗୁରୁବାର

ବାସସ୍ଥାନ : ସରସରା, ଶୁଙ୍ଗିପାଲି (ନୂଆଗଡ଼, ପାଣିମୋରା, ତାଳପଦର, ବୁଢ଼େମାଳ, ସର୍ଗିବାହାଲ, ପଲସଦା, ପାଇକମାଳ, ପଣ୍ଡକପାଲି, ଢେଙ୍କାନାଳ)

(କବି ତାଙ୍କ ଜୀବଦ୍ଦଶାରେ ଯାଯାବର ଭଳି ସପରିବାର ବହୁ ଗ୍ରାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି)

ମହାପ୍ରୟାଣ : ଢେଙ୍କାନାଳ, ତାରିଖ ୧୮.୨.୧୯୮୭ ଫାଲଗୁନ କୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚମୀ ବୁଧବାର

ଶିକ୍ଷା : ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ନାହିଁ ।

କୁଳ : କୈବର୍ତ୍ତ

ବୃତ୍ତି : କୌଳିକ

ଖଗେଶ୍ୱର-ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ସଂକଳନ ଓ ପ୍ରକାଶନ :

ସଂସ୍କରଣ	ମସିହା	ସଂକଳନ	ପ୍ରକାଶକ
୧. ପ୍ରଥମ ଭାଗ (ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)	୧୯୫୮	ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
୨. ପ୍ରଥମ ଭାଗ (ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ)	୧୯୭୩	ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଖଗେଶ୍ୱର ନଗର
୩. ତୃତୀୟ ଭାଗ	୧୯୯୯	ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପାଇକମାଳ
୪. ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ		ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	(ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ)
୫. ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ		ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	(ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ)

ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ପ୍ରଥମ ଭାଗ- (ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ) ୧୯୫୮

କାବ୍ୟ-କବିତା

୧- ଚଉତିଶା-ଚନ୍ଦ୍ରକଳା
୨- ବିଷାଦ ନିଶା
୩- ସୁରଙ୍ଗୀ
୪- ଅଶ୍ରୁ ତର୍ପଣ
୫- ପ୍ରଣୟ ନିର୍ଝର
୬- ପ୍ରଣୟ ପତ୍ରିକା
୭- ସମାଜ
୮- ସୂକ୍ତି-ମୁକ୍ତାବଳୀ
୯- ପଏର୍କ୍ରାସଷ୍ଠ
୧୦- ଚଇତ-ଅମାବସ୍ୟା
୧୧- ନୃସିଂହନାଥ (ଏହା 'ଚଉତିଶା ଚନ୍ଦ୍ରକଳା' ଭିତରେ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଥିଲା)
୧୨- ମହାପ୍ରଭୁ
୧୩- ଧନ୍ୟ କଳିକାଳ
୧୪- ଭ୍ରାନ୍ତି-ବିଳାପ
୧୫- ଉତ୍କଳ କବିତା (ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ପ୍ରଥମଭାଗ

(ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ)

୧୯୭୩

କାବ୍ୟ-କବିତା

୧- ଚଉତିଶା-ଚନ୍ଦ୍ରକଳା
୨- କାନନଯାତ୍ରା
୩- ବିଷାଦନିଶା
୪- ସୁରଙ୍ଗୀ
୫- ଅଶ୍ରୁ-ତର୍ପଣ
୬- ପ୍ରଣୟ ନିର୍ଝର
୭- ପ୍ରଣୟ ପତ୍ରିକା
୮- କୁସୁମ ସୁନ୍ଦରୀ
୯- ମାତା-ମନ୍ତ୍ର
୧୦- ସମାଜ
୧୧- ସୂକ୍ତି ମୁକ୍ତାବଳୀ
୧୨- ପଏର୍କାସଙ୍ଗ
୧୩- ସରସ୍ୱର
୧୪- ଠକ-ଠାକୁର
୧୫- ଭକ୍ତ-ଅମାଧ୍ୟା
୧୬- ନୃସିଂହନାଥ
୧୭- ମହାପ୍ରଭୁ
୧୮- ମନ୍ୟ କଙ୍କାଳ
୧୯- ଆମେ ଗରିବ କାହିଁକି ?
୨୦- ସାଂକେତିକା
୨୧- ଭ୍ରାତୃ-ବିଳାପ
୨୨- ଉତ୍କଳ କବିତା (ପ୍ରଥମ ଭାଗ)

ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ତୃତୀୟ ଭାଗ

୧୯୭୩

ସମ୍ବଲପୁରୀ କାବ୍ୟ କବିତା

୧- ପଏର୍କାସଙ୍ଗ (ପ୍ରଥମ ଭାଗ ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀରୁ ଆଣି ଏଥିରେ ସଂଯୋଜିତ)
୨- ଭେଟ୍ ବିଚୁର୍
୩- ଦଲେଇ ପଡ଼ାର୍ ସମ୍ଲେଇ
୪- ପାପ୍ ର ମା' ବାପ୍
୫- ଠାଙ୍ଗ୍ ରୁ ବାବା
୬- ମୁନୁଷ୍ ଜାତିର୍ ସଭାବ୍
୭- କେତେଟା ଛୋଟ୍ କବିତା

ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ

(ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ)

କାବ୍ୟ କବିତା

୧. କଳାକୁଞ୍ଜ
୨. ସୁଭଦ୍ରା
୩. ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୁଷା
୪. ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ
୫. ଆମେ କ'ଣ ଅଛୁଁ
୬. ଜାନ୍‌ଙ୍କ ଜବାବ୍
୭. ଶ୍ରୀପଦେ ପୁଷ୍ପ
୮. ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି
୯. ଚଗୃର ଥାଆନ୍ତୁ ପଦେ !
୧୦. ମେହେର ମହାକ୍ରି
୧୧. ସ୍ୱାଧୀନଚିନ୍ତା
୧୨. ଭୂଦାନ ଚିନ୍ତା
୧୩. କଣୋରୀ ମାତା
୧୪. ଚିତ୍କାର
୧୫. କରମ୍ ସାହା ମହାତ୍ମା
୧୬. ଆତ୍ମ ପରିଚୟ ଓ ମା'
୧୭. ଉତ୍କଳ କବିତା (ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ)
୧୮. ଅଗ୍ନିଶିଖା

ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ

(ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ)

୧- ଗଦ୍ୟ ରଚନାବଳୀ (ପ୍ରବନ୍ଧ ସଙ୍କଳନ)
୨- ରଚକ ଓ ସମାଲୋଚକ
୩- ଧର୍ମ ପରୀକ୍ଷା ଗୀତାଭିନୟ
୪- ଦେବୀ ଜାନକୀ ଗୀତାଭିନୟ
୫- ସତୀ ସାବିତ୍ରୀ ଗୀତାଭିନୟ
୬- ବ୍ରଜ ବର୍ଣ୍ଣନ ଗୀତାଭିନୟ
୭- ଆତ୍ମ ପରିଚୟ (ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟାର ତୁଳସୀ)
୮- ତତ୍ତ୍ୱ ବୋଧିନୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
୯- ଠକ ଠାକୁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା

ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଥିବା କବିଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଚନା

୧. ବସନ୍ତ-ବିଳାସ (କାବ୍ୟ)
୨. କବିତା-କଳିକା
୩. ଶତ୍ରାଜିତ ସଂହାର
୪. ଗଙ୍ଗାଧର ସାହିତ୍ୟ
୫. କଳ୍ପଲତା
୬. ମନ୍ଦକୁତ୍ସାର ପରିଣାମ
୭. ବୃନ୍ଦା ବିଳାପ
୮. ଭଞ୍ଜଭକ୍ତି
୯. ଉତ୍କଳ ଧର୍ମ
୧୦. ମୋର ଘୁଁଚେର୍ ବାପ୍ କିଏ ?

କବିଙ୍କ ପ୍ରଥମବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକାବଳୀ

୧- ଚଷା ମୂଲ୍ କନ୍ଦସା-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୧୯୪୨ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶିତ ।
୨- ସଜନୀ-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶିତ ।
୩- ନୂଆଁ ଭୂଆଷୁଣୀ-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-ସମ୍ଭବତଃ ୧୯୫୭ ମସିହା ।
୪- ପ୍ରଭୁଭକ୍ତି-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-କବିଭୂଷଣ ସୁଦର୍ଶନ ଦାଶଙ୍କ ବରଗଡ଼ସ୍ଥ 'ସାଧନା' ପ୍ରେସ୍‌ରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
୫- ଆମେ କ'ଣ ଅଛୁଆଁ ? - ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୧୯୫୯
୬- ଜାନକୀ ଜବାବ୍-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ
୭- ମାତା-ମହନ୍ତ- ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୧୯୬୨
୮- ନୃସିଂହନାଥ-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୧୯୫୩ (ନୃସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିର ଟ୍ରଷ୍ଟବୋର୍ଡ଼ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶିତ)
୯- ଘୋଟ୍ ବିଗୁର-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୧୯୬୭
୧୦- ଧନ୍ୟ କଳିକାଳ-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ- ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ
୧୧। ଆମେ ଗରିବ କାହିଁକି ? ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ,,
୧୨। ସୁରଙ୍ଗୀ-ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ-୨୦୦୦
୧୩। ଶ୍ରୀପଦେ ପୁଷ୍ପ — ୨୦୦୪
୧୪। ତତ୍ତ୍ୱବୋଧିନୀ — ୨୦୦୫

କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତିଭା ଉପରେ ଲିଖିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ କେତୋଟି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ :-

ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ	ପ୍ରାବନ୍ଧିକ	ପୁସ୍ତକ/ପତ୍ରିକାର ନାମ	ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
୧। କବି ଶ୍ରୀ ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର	ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ୧ମ ଭାଗ	୧୯୫୮
୨। ଓଷା ମୂଲ୍‌କ ହସାରେ କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀ ବଳାବନ ମେହେର	ମେହେର ସ୍ମୃତି	୧୯୬୦
୩। ଆଲୋଚନା	ପ୍ରଫେସର ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦ୍‌ଗାତା	ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ୧ମ ଭାଗ	୧୯୭୭
୪। ଓଡ଼ିଆ ଚଉତିଶା ସାହିତ୍ୟକୁ କବି ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦାନ	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ସପ୍ତର୍ଷି	୧/୧୯୭୯
୫। ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ଷା	ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାଶ	ଅଗ୍ନିଶିଖା	୧୯୮୦
୬। କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳଚରଣ ବିଶ୍ୱାଳ	ସପ୍ତର୍ଷି	୧୯୮୪
୭। କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳଚରଣ ବିଶ୍ୱାଳ	ସମାଜ	୧୯୮୪
୮। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ସ୍ୱରବଣ୍ଡ	୧୯୮୫
୯। ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରତିଭା; କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଉପେକ୍ଷିତ ବରପୁତ୍ର (ଜୀବନୀ ସଂକଳନ)	୧୯୯୪ ୧୯୯୨
୧୦। ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଅରୁନ୍ଧତୀ ଜ୍ୟୋତି	୧୯୯୪
୧୧। କବି ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣତା	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ମାତୃଶକ୍ତି	୩/୧୯୯୪

ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ	ପ୍ରାବନ୍ଧିକ	ପୁସ୍ତକ/ପତ୍ରିକାର ନାମ	ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
୧୨। ଭକ୍ତ ପ୍ରତିଭାର ପୁନଃଜନ୍ମ	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ସପ୍ତର୍ଷି	୮/୧୯୯୭
୧୩। ସମାଜ ସଂସ୍କାରକ ଖଗେଶ୍ବର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ସପ୍ତର୍ଷି	୩/୧୯୯୭
୧୪। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ ଖଗେଶ୍ବର	ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଜନମୁଖ	୫/୧୯୯୭
୧୫। ଅନାଲୋଚିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ: କବି ଖଗେଶ୍ବର ଶେଠ	ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର	ଝଙ୍କାର	୭/୧୯୯୮
୧୬। ବିଷାଦନିଶା, ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନ	ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ମାତୃଶକ୍ତି	୧୯୯୮
୧୭। ତର୍କ ସିନ୍ଧୁ ଆଲୋଚନା	ଡ. ସୁବାସ ମେହେର	ସପ୍ତର୍ଷି	୧୦/୧୯୯୮
୧୮। ଖଗେଶ୍ବର ସାହିତ୍ୟରେ ନାରୀ ଚରିତ୍ର	ଶ୍ରୀ ସ୍ମୃତି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ସପ୍ତର୍ଷି	୬/୧୯୯୯
୧୯। କବି ଖଗେଶ୍ବର ଶେଠ ଏକ ବିରଳ ପ୍ରତିଭା	ଡଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ	ଟାଣ ଇସ୍ତାହାର	୧୯୯୯
୨୦। ଅପ୍ରକାଶିତ କାବ୍ୟ 'ଅଗ୍ନିଶିଖା'ର ମୁଖବନ୍ଧ	ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ମାତୃଶକ୍ତି	୬/୨୦୦୦
୨୧। ରମ୍ଭାଶୁକ ସମ୍ବାଦ ଓ ମାତା-ମହନ୍ତ	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ମାତୃଶକ୍ତି	୬/୨୦୦୦
୨୨। କବି ଖଗେଶ୍ବର ଶେଠ	ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର	ଝଙ୍କାର	୨୦୦୧

ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ	ପ୍ରାବନ୍ଧିକ	ପୁସ୍ତକ/ପତ୍ରିକାର ନାମ	ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
୨୩। ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟରେ ସମାଜ ଚେତନା	ଡଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ	ଗଣ ଇସ୍ତାହାର	୨୦୦୧
୨୪। କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ଗଣେଶରାମ ନାହାକ	ବାର୍ଷିପୁର (ଜୀବନୀ-ସଙ୍କଳନ)	୨୦୦୨
୨୫। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ; ଏକ ସାରସ୍ୱତ ସଂପର୍କ	ଡଃ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର	ଅଙ୍କୁର	୨୦୦୩
୨୬। ସରସରୀ ଓ କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଡଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ	ଗଣା ଇସ୍ତାହାର	୨୦୦୩
୨୭। ସରସରୀ; ଏକ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ବରପୁତ୍ର ପରନ୍ଦମା (ଜୀବନୀ-ସଙ୍କଳନ)	୨୦୦୩
୨୮। ଅନ୍ୟନାମ ବିଧୁଯୁଳ; କବି ଖଗେଶ୍ୱର	ଡଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ	ସମ୍ବାଦ	୨୦୦୩
୨୯। କବି ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କ ଗୁଣାନୁରକ୍ତ ଖଗେଶ୍ୱର	ଧାତ୍ରି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ମେହେର ପ୍ରଦୀପ	୨୦୦୪
୩୦। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଶ୍ରୀ ଖଗେଶ୍ୱର	ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଅଗ୍ନିଶିଖା	୫/୧୯୮୭
୩୧। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ଲତା ଦାଶ	ଦର୍ଶନ	୧୦/୨୦୦୪

...✻...

ପ୍ରବନ୍ଧର ନାମ	ପ୍ରାବନ୍ଧିକ	ପୁସ୍ତକ/ପତ୍ରିକାର ନାମ	ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
୩୨। ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ସାହିତ୍ୟକ କ୍ଷୁଧା	ଶ୍ରୀ କୁବେର ପୁରୋହିତ	ବଉଳ	ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା ୨୦୦୫
୩୩। ଭେଟ୍ ଘାଟ୍ କବି ବୁଢ଼ା ସାଙ୍ଗେ	ସୁଦର୍ଶନ ସାହୁ	ବଉଳ	ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା ୬/୨୦୦୫
୩୪। ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠଙ୍କର ପତ୍ରସାହିତ୍ୟ	ବିପିନ ମହାନନ୍ଦ	ବଉଳ	ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା ୬/୨୦୦୫
୩୫। ଦୁଗ୍ଧ ମଧୁରତାର କବି ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠ	ଡ. ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ	ବଉଳ	ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ୨ୟ ସଂଖ୍ୟା ୬/୨୦୦୫

...※...

କବିଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ସାହିତ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକାବଳୀ :-

ପୁସ୍ତକର ନାମ	ଲେଖକ	ସମୟ	ପ୍ରକାଶକ
୧। ମୌଳିକ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୯୮୪	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପଲସଦା
୨। ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରତିଭା	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୯୯୨	ପାଇକମାଲ ହାଇସ୍କୁଲ ପୁରାତନ ଛାତ୍ର ସଂସଦ
୩। ଭାରତୀ-ବନ୍ଦନା	ଶ୍ରୀ ଧତ୍ରିରଞ୍ଜନ ସେଠ	୧୯୯୭	ଇଂ. ଶ୍ରୀ ରାମନାଥ ଭୋଇ ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀଶ ଭୋଇ
୪। ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠ	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୧୯୯[illegible]	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପାଇକମାଲ
୫। ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍କେତ	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	୧୯୯୯	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପାଇକମାଲ
୬। ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା	ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର		ଅପ୍ରକାଶିତ
୭। ଖଗେଶ୍ୱର-ସାହିତ୍ୟ-ସମୀକ୍ଷା	ଶ୍ରୀ ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ		ଅପ୍ରକାଶିତ
୮। ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ସେଠ	ଧତ୍ରିରଞ୍ଜନ ସେଠ		ଅପ୍ରକାଶିତ

କବି ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ରଚିତ କେତୋଟି ସ୍ମରଣୀୟ କବିତା :-

କବିତାର ଶୀର୍ଷକ	କବି	ପୁସ୍ତକ/ପତ୍ରପତ୍ରିକା	ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
୧। ଉତ୍ସର୍ଗ	ଡ. କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର	ସ୍ୱାନ୍ତଚନ୍ଦ	୧୯୫୯
୨। ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି	ଶ୍ରୀ ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ	ଖଗେଶ୍ୱର ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ୨ୟ ସଂସ୍କରଣ	୧୯୭୩
୩। ମିନତି	ଶ୍ରୀ କିଶୋରଚନ୍ଦ୍ର ଶେଠ	ଅପ୍ରକାଶିତ	୧୯୯୪
୪। ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟାର କବି	ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱିଜକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରତିଭା	୨୦୦୩
୫। ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି	ଶ୍ରୀ ରାଜାରାମ ମେହେର	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍କେତ	୧୯୯୯
୬। ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି	ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	୧୯୯୮
୭। ସ୍ୱାଗଲଂଘିର ଜୀବନ	ଶ୍ରୀ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ସାହିତ୍ୟର ସୂଚୀପତ୍ର	୨୦୦୦
୮। ପୁଷ୍ପାର୍ଘ୍ୟ	ଶ୍ରୀ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ଅପ୍ରକାଶିତ	ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ୨୦୦୦
୯। ବିଦଗ୍ଧ ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ରକର	ଶ୍ରୀ ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ଅପ୍ରକାଶିତ	ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ୨୦୦୧

...※...

କବିଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ରମ୍ୟ ରଚନା :-

୧। ନମ୍ର କବିଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀ ସଭା— ରଚନା : ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର
ଦୈନିକ 'ସମାଜ' ରବିବାର ସଂଖ୍ୟା-୧୯୯୮

୨। ନନ୍ଦଦୁଲାଲ ଶେଠଙ୍କ ସାହିତ୍ୟାଭିସାର— ରଚନା ଡ. କେଶବ ଚନ୍ଦ୍ର ମେହେର
ଦୈନିକ 'ସମୟ' ତା ୧୨ । ୩ । ୨୦୦୦ରେ

କବିଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ପ୍ରତିଭା ଉପରେ ଆକାଶବାଣୀ, ସମ୍ବଲପୁର କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରସାରିତ ପ୍ରବନ୍ଧ/ଆଲୋଚନା

ପ୍ରବନ୍ଧ	ପ୍ରାବନ୍ଧିକ	ପ୍ରସାରିତ ତାରିଖ
୧। ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟର ବିଶେଷତ୍ୱ	ଶ୍ରୀ ଧର୍ମ୍ମିରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ତା. ୧୯ । ୧୦ । ୯୭
୨। ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କବିର ମର୍ମ୍ମ	ଶ୍ରୀ ଧର୍ମ୍ମିରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ତା ୧୩ । ୯ । ୯୮
୩। ଅନାଲୋଚିତ ପ୍ରତିଭା କବି ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ	ଶ୍ରୀ ଧର୍ମ୍ମିରଞ୍ଜନ ଶେଠ	ତା. ୨ । ୫ । ୨୦୦୫

...※...

ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗବେଷଣାତ୍ମକ ନିବନ୍ଧ - ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ

ଗବେଷକଙ୍କ ନାମ	ନିବନ୍ଧର ନାମ	ମସିହା	ଉପାଧି
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ କୃତି : ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ	୧୯୯୭/୯୮ (ଅପ୍ରକାଶିତ)	M. Phill
ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପ୍ରଧାନ	କବି ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କ ରଚନା ସମ୍ଭାର	୧୨।୨୦୦୪ (ଅପ୍ରକାଶିତ)	Ph. D.

...※...

'ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି' ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକାବଳୀ :-

୧।	ଆମେ କ'ଣ ଅଛୁଆଁ ?	୧୯୫୯
୨।	ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି	୧୯୬୨
୩।	ବୀରେନ୍ଦ୍ର ତପସ୍ୱୀ	୧୯୬୭
୪।	ମୌଳିକ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା	୧୯୮୪
୫।	ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ କବି ଖଗେଶ୍ୱର	୧୯୯୮
୬।	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସଂକେତ	୧୯୯୯
୭।	ଖଗେଶ୍ୱର-ଗ୍ରନ୍ଥାବଳୀ (ପ୍ରଥମ ଭାଗ)	୧୯୯୯
୮।	ସୁରଙ୍ଗୀ	୨୦୦୦
୯।	ଅଷପୁ ଫୁଲ (ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ସଂସ୍କରଣ)	୨୦୦୩
୧୦।	ଖଗେଶ୍ୱର ପରିକ୍ରମା	୨୦୦୫

କବିଙ୍କ ନାମରେ ସ୍ଥାପିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ :-

	ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ	ମସିହା
୧।	ଖଗେଶ୍ୱର-ସାହିତ୍ୟ-ସମିତି, ପଲସଦା	୧୯୫୮
	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ଶାଖା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ନିଡିଣ୍ଡା	
୨।	ଖଗେଶ୍ୱର ପାଠାଗାର, ତାଳପଦର	୧୯୫୮
୩।	ଖଗେଶ୍ୱର ଶେଠ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଝେଙ୍କନାଡ଼ିହ	୧୯୮୯
୪।	ଖଗେଶ୍ୱର-ସାହିତ୍ୟ-ସମିତି, ପାଇକମାଳ (ପଲସଦାରୁ ପାଇକମାଳକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ)	୧୯୯୨
୫।	ଖଗେଶ୍ୱର କ୍ଲବ, ସରସରା	
୬।	ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ ଖଗେଶ୍ୱର କ୍ଲବ, ବୁଟେଲୀମାଳ	
୭।	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ଝେଙ୍କନାଡ଼ିହ	
୮।	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ସରସରା	
୯।	ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ପରିଷଦ, ତାଳପାଳି	

※ କବି ନିଜେ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରର ନାମ ୧୯୭୪ରେ "ଜ୍ୟୋତି ବିହାର" ଦେଇଥିଲେ ।

ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, ପଲସଦା । ପରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ଓ
ଖଗେଶ୍ୱର ସାହିତ୍ୟ ସମିତି, **ପାଇକମାଲ** ନାମରେ ନାମିତ
ଓ ପଞ୍ଜିକୃତ । (ରେ.ନଂ ବି.ଜି.ଆର. ୧୩୭-୧୩୭/୧୯୯୩-୯୪)

ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ସଭାପତି	ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ସଂପାଦକ
ପରମେଶ୍ୱର ପଟେଲ	ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ
ରାଜାରାମ ମେହେର	ହଟକିଶୋର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ	

ସମିତିର ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ କମିଟି

ତା. ୧୩.୧୧.୦୫ରୁ

ସଭାପତି — ଅଧ୍ୟାପକ ଡ଼ଃ ମାନଭଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ
ଉପ ସଭାପତି — କିଶୋର ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଠ
ସଂପାଦକ — ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
ସହ ସଂପାଦକ — ସୋମନାଥ ପ୍ରଧାନ
ସଂଗଠନ ସଂପାଦକ — ଅଭିମନ୍ୟୁ ପ୍ରଧାନ
କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ — ବିଜୟ କୁମାର ପ୍ରଧାନ
ସଭ୍ୟ — ଅଧ୍ୟାପିକା ସନ୍ତୋଷିମା ବାବୁ
— ଅଧ୍ୟାପକ ଡ଼ଃ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ପାଣ୍ଡୀ
— ଅଧ୍ୟାପକ ଡ଼ଃ ରଶ୍ମିରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତ
— ମହେଶ୍ୱର ସାହୁ
— ନୀଳାମଣି ତ୍ରିପାଠୀ

ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ

୧। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଜାରାମ ମେହେର
୨। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ
୩। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପୁରୋହିତ
୪। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୁବେର ପୁରୋହିତ
୫। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁଣନିଧି ସାହୁ
୬। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁରନ୍ଦର ଦୋରା
୭। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୃଷ୍ଟିରଞ୍ଜନ ଶେଠ

ସୋମନାଥ - ମନ୍ଦିରେ

ଲେଖକ - ସ୍ୱାଧୀନ ସଂଗ୍ରାମୀ ସାହିତ୍ୟପ୍ରାଣ

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ର ସେଠ

ରାଗ - ଶଙ୍କରାଭରଣ

(କ)

କନ୍ଦରାମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଆର୍ତ୍ତ ପ୍ରାଣ ତାନ ହରି !
କେଁ' ହୁରି ଧ୍ୱନି କିନା କାନ୍ଦଣା ମୋହିନୀ ?
କଲି କେଉଁ ଅପରାଧ ?
କରିବ କି ଏ ଦେଶ ; ମୋ' ରକ୍ତେ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ?

(ଖ)

ଆଜ ମୋର ହୃଦୟ ସ୍ୱରଲହରୀ ମଝାରେ
ଶତ ଶେଳି ଝୁଲିଲାକି ଅନନ୍ତ - ଶାପାଗ୍ରେ ?
ଖୋଲି ଦେଖ ନେତ୍ର ଦଳ
(୨) ଶୁଣ କି ମୁଁ ଗାଉଛି ତୃତ୍ତ ସଙ୍ଗୀତ !

(ଗ)

ଯୋ ଯେ ପ୍ରତି ଦିନ ଗାଇ ଥିଲେ ମୋ ପାଖରେ
ଗଣ ଏବେ ଗଲେ ଗଙ୍ଗା ଶୋକେ ଯେବେ ଦୂରେ ?
ଗାଦି - ଶବ୍ଦ - କଳଙ୍କ,
"ଗାନ୍ଧି - ରାମରାଜ୍ୟ" ଆଜି ଦୁଃଖ ଦନ୍ଦ୍ୱ ଭଙ୍ଗ

(ଘ)

ଘମାଘମ ଧେଳି ଆଉ ନାହିଁ ବନ୍ଧାମାନଙ୍କୁ
ଭଡ଼ିକେ ଲକ୍ଷେ ଦେଇ ମୋ ମନ୍ଦିରେ ଲକ୍ଷେ,
ଘଟିଲାଣି ଏ ଦେଶରେ
ଯେବେ ମୋ' ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରଭୁ ଦେଖ ଆସି ଥିଲେ !

- • -

(କବିଙ୍କ ସ୍ୱହସ୍ତ ଲିଖିତ କବିତାର କିୟଦଂଶ)

ମୁଦ୍ରଣ:-ପ୍ରଧାନ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗ ପ୍ରେସ୍ ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର,ପଦ୍ମପୁର
ପ୍ରଚ୍ଛଦ:- ଏସ୍.ବି.କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ସ୍କାନ୍,ବରିକେଲ
ପ୍ରକାଶକାଳ-ନଭେମ୍ବର,୨୦୦୬ ସହଯୋଗ ରାଶି - ଟ.୬.୦୦